

Sygn. akt: WZ 8/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Edward Matwijów (sprawozdawca)

SSN Jan Bogdan Rychlicki

Protokolant : Anna Krawiec

w sprawie A. P. po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 7 maja 2014 r., zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 marca 2014 r., sygn. akt: ...3/14, oddalające wniosek o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O. z dnia 3 grudnia 1974 r., sygn. akt: ... 138/74

p o s t a n o w i ł:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie,**
- 2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego.**

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O. z dnia 3 grudnia 1974 r., wydanym w sprawie o sygnaturze ... 138/74, A. P. został skazany na karę trzech lat pozbawienia wolności za występki określony w art. 188 ust. 1 i 3

ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL (Dz.U. Nr 44, poz. 220 ze zm.).

W dniu 6 maja 2013 r., obrońca A. P. złożył wniosek o wznowienie postępowania karnego zakończonego powołanym wyżej wyrokiem. Powołując się na podstawę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wniósł o uchylenie tego wyroku i uniewinnienie skazanego.

W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał, że wyrok z dnia 3 grudnia 1974 r. zapadł w odmiennych warunkach geopolitycznych i podejściu ówczesnych władz do odmowy pełnienia służby wojskowej. Zdaniem autora wniosku, pomimo że art. 70 pkt 1 Konstytucji PRL z 1952 r. gwarantował obywatelowi wolność sumienia i wyznania, brak było uregulowań prawnych, które uwzględniałyby światopogląd obywatela z powodu wyznawanej religii i pozwalały na odmowę pełnienia służby wojskowej bez konsekwencji.

Postanowieniem z dnia 11 marca 2014 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W., sygn. akt ... 3/14, oddalił wniosek obrońcy A. P. o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu takiej decyzji, Wojskowy Sąd Okręgowy w W. stwierdził, że wnioskodawca nie wskazał jakichkolwiek nowych dowodów nieznanymi przedtem sądowi, wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. W niniejszej sprawie nie stwierdzono, zdaniem sądu, aby zachodziła tego rodzaju współzależność pomiędzy zgłoszonymi dowodami, a zasadnością przypisania A. P. przestępstwa z art. 188 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL.

Nie mają też znaczenia dla wznowienia postępowania w niniejszej sprawie, rozstrzygnięcia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które zapadły w sprawie przeciwko innemu państwu i nie dotyczyły wnioskodawcy.

Na to postanowienie zażalenie wniósł A. P., który domagał się uchylenia zaskarżonego orzeczenia i wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O. z dnia 3 grudnia 1974 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, zdaniem Sądu Najwyższego, prowadzi do wniosku, iż sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił fakty i dowody, na które powołał się wnioskodawca. Aktualne uregulowania prawne dotyczące osób, które z uwagi na swoje przekonania religijne, ukształtowany światopogląd, odmawiają pełnienia służby wojskowej, w przeciwieństwie do niewątpliwie znacznie rygorystycznej interpretacji regulacji wynikających z treści art. 188 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL, z którego to przepisu został skazany wnioskodawca, nie stanowią nowego faktu lub dowodu uzasadniającego wznowienie postępowania karnego w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Odmowa pełnienia służby wojskowej w różnych jej postaciach była i nadal jest czynem zabronionym.

Nie uzasadnia również wznowienia postępowania argumentacja, na którą powołał się obrońca, wskazując na § 3 art. 540 k.p.k.

Sąd Najwyższy w pełni podziela w tym zakresie argumenty Sądu pierwszej instancji zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Podstawą wznowienia postępowania karnego, o której mowa w art. 540 § 3 k.p.k., mogą być rozstrzygnięcia organów międzynarodowych, które zapadły w sprawie i w odniesieniu do osoby, która złożyła wniosek o wznowienie.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.